

Český bridžový svaz

Italská 209/17
Praha 2
120 00
IČ: 00443000
ucbs@seznam.cz

System výuky bridže v juniorských kategoriích v ČR

Výuka bridže v ČR je organizována Českým bridžovým svazem, bridžovými kluby a jednotlivými členy ČBS. Můžeme ji dělit dle věkových kategorií či druhu výkonnosti. Tento dokument popisuje, jakým způsobem je vhodné v jednotlivých skupinách pracovat, co je obsahem výuky, jaké jsou technické a materiální nároky a jak jsou jednotlivé stupně financovány.

Juniorská reprezentace je rozdělena do věkových kategorií s věkovými limity do 16 let, do 21 let a do 26 let. Zvlášť se navíc rozlišuje kategorie žen do 26 let a nově přibýly kategorie do 13 let a do 31 let. Všechny věkové kategorie jsou určeny jak mužům, tak ženám dohromady a tudíž není nutné rozdělovat výuku do skupin podle pohlaví.

Základní rozdělení výuky je vhodné dělat dle výkonnostních skupin, nikoliv věku. Časové údaje pro jednotlivé skupiny jsou pouze orientační. Hráči mohou zůstat v nižší výkonnostní skupině déle nebo naopak při zvýšené aktivitě některé stupně urychlit, či dokonce přeskočit. Na školách s dlouholetou tradicí a dostatkem vyučujících může fungovat také výuka po ročnících, tento model je však náročný na počet vyučujících, kvalitním recruitingu a zabezpečení množství různých úrovní.

Rozdělení do výkonnostních skupin:

- Stupeň 0 – příprava
- Stupeň 1 – začátečník
- Stupeň 2 – pokročilý
- Stupeň 3 – klubová úroveň
- Stupeň 4 – národní úroveň
- Stupeň 5 – mezinárodní úroveň

Stupeň 0-2 je výhradně určen pro organizovanou výuku ve školách, může však být využita i individuálně v domácnostech či v malých skupinkách zájemců. Podpora výuky by měla být podložena výukovými videi, se kterými je možné samostudium a není ani třeba bridžového trenéra. Stupeň 3 a 4 je pak hlavní výukový model na úrovni klubů, resp. svazu s využitím certifikovaných trenérů a očekává se pravidelná účast na soutěžích jak klubového, tak národního charakteru. Stupeň 5 je určen pro nadané hráče a zájemce o reprezentaci. Zde se již očekává zapojení individuálních tréninků s trenéry I. či II. třídy, zahraniční výjezdy a financováním zejména z prostředků svazu.

Stupeň 0 – příprava

Do této skupiny spadají hráči, kteří ještě neovládají kompletní pravidla bridže a věnují se zjednodušeným formám, jako je např. Hool, Whist, apod.

Hlavním krédem je zábava. Hra musí děti bavit a vyvolávat v nich přirozenou chuť soutěžit. O výsledek však vůbec nejde. Na této úrovni každý někdy vyhraje a někdy prohraje. Element náhody by neměl odradit hráče, kteří mohou mít pomalejší start než nadanější žáci. V této fázi není vhodné předbíhat a věnovat se hráčům individuálně.

Čílem výuky je vytvořit zájem o karetní hry a naučit se základy zdvihových her, seznámit se se základní bridžovou terminologií a herními postupy. Tito hráči sice ještě nejsou bridžisty, ale v případě zájmu a tréninku hry s variantou bridže zvanou Hool mají dobré základy k pochopení licitace a rychlému přechodu na vyšší stupně. Tato skupina se bude vyskytovat na základních školách a nižších stupních gymnázií. Mohou to být ale také rodiny, co hrají rádi deskovky a naučí se je sami na základě pravidel. I pro tyto hráče je vhodné organizovat turnaje a zápasy mezi školami již od prvních měsíců hry.

Výuka probíhá zejména hrou a není nutná žádná znalost bridže učitelem. Naopak, pokud je učitelem nebridžista, je to výhodou, aby zbytečně nepředbíhal.

Obsah a cíle výuky

Hlavním cílem je naučit žáky pravidla zdvihových her a podnítit v nich zájem a radost ze hry. Budovat soutěživého ducha, učit fair-play a komunikaci ve skupině. Je nutné naučit se prohrávat, ale také vyhrávat důstojně a začlenit do kolektivu všechny zúčastněné.

Z karetního hlediska jde zejména o umění získávání zdvihů na vysoké karty a vypracování délkových zdvihů. Žáci by si měli osvojit základní bridžovou terminologii a umět si ohodnotit list – figurové body a typ rozlohy. Hráči by měli postupem času umět určit správný závazek na základně informací o listě partnera, zejména zda mají na celou hru či ne, měli by se naučit základům soutěže o závazek a vyhodnotit jednotlivé hry.

Ideální věk a délka výuky

Začít je možné již v útlém věku, vhodné je začít od 3. třídy, čili ve věku mezi 8-10 lety a pravidelně hrát 1-2 roky. Stejným způsobem je vhodné začít se všemi začátečníky, rozdíl bude v délce této výuky. U mladých žáků je vhodné hrát minimálně jeden rok hru Hool než se přejde na bridž s licitací. Doporučuje se však hrát i déle a přechod na bridž s licitací příliš neuspěchat. Čím více si budou hráči v získávání zdvihů a určování závazků jistější, tím rychleji pochopí principy licitace a kompletní bridžová pravidla.

Financování

Náborové akce mohou být dotovány ČBS, pravidelná výuka pak probíhá v režii školy, případně bridžového klubu. Očekává se účast rodičů, svaz může přispívat skrze bridžové kluby.

Technické a materiální požadavky

Standardní balíčky karet, případně speciální „dětské“ karty, desková hra Hool – jedna sada na 4 hráče.

Úroveň trenéra

Pro vedení kurzu není nutná trenérská licence, kurz mohou vést učitelé libovolného zaměření, naopak je důležitější pedagogická znalost než znalost bridže.

Stupeň 1 – začátečník

Tato skupina buď přímo navazuje na nultý stupeň nebo se věnuje hráčům, kteří mají s karetními hrami zkušenosti a rychle chápou pravidla a strategii.

Čílem tohoto stupně výuky je prohloubit znalosti získané ze základní varianty hry Hool, naučit se bridžové skórování a tím pádem také strategii soutěžní dražby. Je vhodné pokračovat s hrou Hool a vytvořit si v ní licitační systém, který propojuje přímé předávání informací o rozloze a figurové síle s doplňujícími informacemi, které je nutné vydedukovat. Díky tomu se hráči připravují na plynulý přechod na licitaci pomocí přirozeného licitačního systému.

Výuka probíhá zejména hrou a není nutná pokročilá znalost bridže učitelem. Ideálně by kurzy měli vést učitelé z dané školy než bridžový trenéři. Dostupná by měla být instruktážní videa, která může lektor žákům pustit na začátku výuky, a na které se mohou podívat také sami, ideální délka videa 5-10 minut.

Obsah a cíle výuky

Hlavním cílem je prohloubit základní myšlenky bridže a dostat se k soutěžnímu skórování. Zkvalitnit umění určování finálních závazků a podporovat soutěžní „licitaci“ a boj o závazek. Zavést pojem licitační systém a pracovat společně na utváření pravidel pro předávání informací, aby v sobě skrývali i jiné pasivní informace než jen ty, které se ve hře Hool předávají přímo. Naučit hráče dopočítávat si rozlohy a umístění figur na základě předaných informací v licitaci. Plynulou formou přejít z hry Hool na licitaci pomocí bidding boxů. Určení závazku ve dvou kolech, jako je tomu ve hře Hool za použití pouze přirozené dražby a rozdělení zahájení/zásahů do třech úrovní síly.

Důraz by se měl klást na porozumění mezi partnery. Zavést by se měly základní pravidla výnosů a jednoduché markování kvality (počty nejsou často ve hře Hool potřeba a přednost v barvě je pro pokročilejší úroveň).

Ideální věk a délka výuky

Pokročilá varianta hry Hool s přechodem na licitaci je vhodná pro všechny věkové skupiny. U žáků základních škol či víceletých gymnázií je vhodné navázat již na jeden rok přípravy. Vhodné je začít ve věku 10-14 let. Přechod na bridžovou licitaci není nutné uspěchat a hráči se mohou na této variantě hry zastavit i několik let než pokročí dále. Může se však také stát, že zájemci mohou již po jednom školním roce postoupit na pokročilou úroveň.

Financování

Náborové akce mohou být dotovány ČBS, pravidelná výuka pak probíhá v režii školy, případně bridžového klubu. Očekává se účast rodičů, svaz může přispívat skrze bridžové kluby.

Technické a materiální požadavky

Standardní balíčky karet, případně speciální „dětské“ karty, desková hra Hool – jedna sada na 4 hráče. V pozdější fázi je třeba již bidding boxy, boardy s kartami, případně je již možné využít Bridge+More pro porovnávání mezi hráči napříč kluby/školami a hru s připravenými rozdáními na danou tematiku.

Žáci by měli dostat první pracovní sešity s cvičeními a se základními informacemi o licitačním systému.

Úroveň trenéra

Pro vedení kurzu není nutná trenérská licence, kurz mohou vést učitelé libovolného zaměření, naopak je důležitější pedagogická znalost než znalost bridže a organizace dětí na škole. Vhodnými kandidáty

na výuku mohou být také žáci posledních ročníků, kteří dokáží s dětmi komunikovat a podnítit v nich zájem o hru a zejména zábavu.

Stupeň 2 – pokročilí

Pokročilí hráči už by měli být schopni odehrát kompletně bridžovou partii a umět si poradit s hrou na počítači, stejně tak jako být schopni odehrát bridžový turnaj s větší časovou dotací.

Až v této fázi je vhodné zapojit více „teorie“ a učit žáky metodicky jednoduchý licitační systém založený na pravidlech, ne sledech, pokročilejší techniky sehrávky a obrany.

Tento stupeň je přechodový, kdy je třeba se snažit zájemce o další pokračování dostat do bridžových klubů či na mládežnické soutěže národního charakteru. Během prvních školních let se již vyfiltrují hráči, kteří mají zájem se bridži věnovat více a učit se pokročilejší věci a jezdit na soutěže. Právě tento stupeň je nejnáročnější na přechod mezi „opravdové bridžisty“. Je potřeba být opatrný v dávkování informací, ale také je nutné umožnit zájemcům rychlejší posun kupředu formou hraní s lepšími hráči a možnosti samostudia jak z videí, tak literatury.

Obsah a cíle výuky

V této fázi by se lektori měli zaměřovat na licitační systém Natural basic s postupným dodáváním licitačních sledů. Základem je licitace založená na jasných pravidlech – co je to forsing, jak ukázat daný typ listu v různých bodových intervalech, jak poznat, že mám nechat hrát soupeře nebo že se mám naopak do boje o závazek zapojit. Na řadu už může přijít obětování se s cílem nižší ztráty a další využití hlášky kontra než jen v trestném významu.

V sehrávce se mohou již učit pokročilejší metody, jak získávat zdvihy na trumfy, různé formy impasových pozic, ale zejména by se měl klást důraz na správný způsob myšlení v přípravě plánu sehrávky. Až v této fázi je vhodné hráče nabádat k plánování dopředu a tím pádem také ve zlepšení porozumění s partnerem v obraně, tzn. markování a správné přidávání figur.

Na konci této fáze je cílem mít již hráče, kteří jsou schopní odehrát turnaj, zúčastnit se online soutěží a pronikat hlouběji do bridžového světa.

Ideální věk a délka výuky

Ideální je, pokud se podaří vychovat takovéto hráče max do 15 let, aby měli čas a šanci se prosadit až do národních juniorských týmů. U dospělých lidí či starších studentů se může jednat pouze o rok výuky, u mladších dětí je možné v této fázi zůstat do té doby než se bude sám hráč cítit, že bych chtěl postoupit do vyššího stupně.

Financování

Tito hráči jsou klíčoví pro fungování klubů, ale výuka bude nejčastěji probíhat na základě kroužků ve školách. Hlavním zdrojem financování by měli být rodiče a škola, podílet se však může i klub s materiální a metodickou pomocí svazu.

Technické a materiální požadavky

Bidding boxy, boardy s kartami, ideálně však Bridge+More s připravenými rozdáními dle témat výuky a pro organizaci soutěží napříč školami.

Žáci by měli dostat soupis licitačního systému ve zjednodušené formě pomocí tabulek (taháku) a studijní brožury s cvičeními.

Úroveň trenéra

Pro vedení kurzu by měl absolvovat trenér/učitel základní trenérský kurz a tím padem mít tedy III. trenérskou třídu. Nejsou nutné pokročilejší znalosti bridže, ale trenéři by měli ovládat základní principy přirozené licitace a umět vysvětlit souvislosti v licitaci a vybrat správný způsob sehrávky.

Stupeň 3 – klubová úroveň

V této skupině už jsou zařazeni všichni hráči, kteří se účastní bridžových soutěží, dokáží hrát samostatně v rozumném tempu a umějí již o bridžových partiích diskutovat.

Už podle názvu by měl být zejména zájem klubu, aby měli co nejvíce takovýchto hráčů, kteří budou vytvářet klubovou základnu.

Doporučená je i online výuka pro zajištění kvality výuky, úsporu času i finančních prostředků, ale také pro seznámení hráčů napříč kluby a vytváření vztahů pro vytvoření párů napříč bridžovými kluby.

Zájem a důvěru těchto hráčů v systém soutěží je třeba podporovat různými způsoby, např. klubovými, ale i celostátními žebříčky, organizacemi soutěží na méně rozdání s přesahem hranic klubu. Úkolem klubu je pak motivovat tyto hráče, aby měli zájem být členy svazu a účastnit se občas i národních soutěží.

Obsah a cíle výuky

Základem je trénovat a prohlubovat znalosti licitace, učit se základním konvencím: Stayman, transfery, reverzní dražba, slemová dražba.

Umět rozlišit, kterou sehrávkovou techniku zvolit, umět si vytvořit plán sehrávky, dopočítat si figurové body i rozlohu. V obraně pak umět komunikovat s partnerem.

Čílem je motivovat hráče v účasti na klubových soutěžích, podporovat soutěživého ducha a chuť se více učit a zdokonalovat. Není však nutné a ani možné, že by se většina z těchto hráčů dostala o úroveň výše. Je nutné pracovat na udržení těchto hráčů, kteří by měli tvořit největší množství hráčské základny.

Ideální věk a délka výuky

V této skupině na věku nezáleží. Díky inkluzi mohou spolu soutěžit studenti i senioři. Čím dříve se však hráči dostanou na tuto úroveň, tím větší mají šanci se zapojit do národních či dokonce mezinárodních akcí. Většina hráčů na této úrovni v jistém věku skončí, je však velmi pravděpodobné, že se k bridži zase vrátí.

Financování

Tito hráči by již měli platit členské příspěvky do klubu. Je možné na ně žádat dotace v rámci programu můj klub. Právě klub by se měl podílet na organizaci lekcí či soutěží pro tyto hráče. Účast svazu může být na podpoře výuky (max do 30% nákladů) a zajištění herního materiálu.

Technické a materiální požadavky

Bidding boxy, boardy s kartami, ideálně však Bridge+More s připravenými rozdáními dle témat výuky a pro organizaci soutěží napříč školami/kluby.

Dostupný výukový materiál pro samostudium – videa, cvičení, literatura.

Úroveň trenéra

Výuku na klubové úrovni by již měli zajišťovat certifikovaní trenéři alespoň III. třídy.

Stupeň 4 – národní úroveň

Národní úroveň by měla vycházet z široké členské základny klubů. ČBS by měl motivovat klubové hráče, aby se účastnil národních soutěží.

Výuka by měla být zajištěna již kvalifikovanými trenéry napříč celou republikou. Kromě online výuky a soutěží je vhodné organizovat bridžová soustředění a víkendové tréninky. Umožnit hráčům mezinárodního srovnávání formou online zápasů, případně domácích mezinárodních soutěží.

Hráči už by měli zvládat svižné herní tempo 7,5 minut na rozdání, uměti si poradit s nestandardními licitačními systémy a dobře se orientovat v soutěžní dražbě.

U těchto hráčů se předpokládá soutěžní členství a tím pádem také podpora svazu.

Hráči by se měli naučit systém *Bidzch Standard*, který by měl být výchozím bodem pro rozvoj dalšími směry, ale zejména jako jednotný dorozumívací jazyk napříč kluby v případě tvorby párů napříč kluby.

Obsah a cíle výuky

Základem je licitační systém *Bidzch Standard*, který v sobě již skrývá pokročilejší konvence. Hráči by měli být schopni rozlišovat různé sledy a učit se konkrétní postupy a umět si odvodit postupy soupeřů, kteří používají jiné licitační systému nebo přístupy k licitaci.

Pokročilé herní techniky je možné se učit individuálně nebo na základě analýzy odehraných rozdání. Je nutné cvičit již jednotlivé typy listů a zdokonalovat ohodnocení listu. Hráči by si měli vytvářet cit pro kartu a umět rozlišovat drobné rozdíly mezi jednotlivými listy a umět reagovat na průběh licitace.

Ideální věk a délka výuky

Národní úrovně by měli soutěžní hráči dosáhnout již na střední škole, čili v kategorii U21. V takovém případě je velmi pravděpodobné, že u bridže vydrží dlouhodobě.

Financování

Na výuce by se měl zejména podílet Český bridžový svaz a to zejména zajištěním kvalitních výukových materiálů pro samostudium a zajištěním kvalitních trenérů pro hromadnou online výuku. Ideální poměr financování by měl být 60/40, kdy 60% nákladů hradí svaz a zbytek klub či samotní hráči. U národních soutěží je vhodné nabízet slevy na vkladech, ideálně pro kategorii U16 a U21 zdarma a 50% u kategorie U26.

Technické a materiální požadavky

Dostupný výukový materiál – videa, cvičení, literatura.

Skórovací technika – BridgeMate II či Bridge+More.

Prezentační technika pro soustředění a tréninky.

Úroveň trenéra

Výuku by měli zajišťovat trenéři I. a II. třídy

Stupeň 5 – mezinárodní úroveň

Hráči na mezinárodní úrovni reprezentují ČR a ČBS na zahraničních soutěžích a ME, MS. Mimo dovednosti z předchozích úrovní je potřeba, aby byli hráči vybaveni i jazykově, uměli se vyznat v konvenčních kartách soupeřů a byli připraveni na nezvyklé konvence či soutěžní dražbu.

Výuka by měla být zajištěna Českým bridžovým svazem se zajištěním trenérů s mezinárodními zkušenostmi.

Předpokládá se dokonalá znalost systému *Bridge Standard*, na který je možné navázat s pokročilými konvencemi či vlastním propracovaným systémem.

Tito hráči by měli tvořit nejen základ pro juniorskou reprezentaci, ale také do budoucna pro Open reprezentaci a tím pádem se předpokládá vyšší investice ČBS do jejich vzdělávání.

Obsah a cíle výuky

Individuální tréninky s kvalifikovaným trenérem zaměřené na soutěžní licitaci, pokročilé herní techniky a konvence.

Příprava by měla probíhat zejména formou mezinárodních zápasů a jejich analýzy. Nutná je účast na zahraničních soutěžích a získávání zkušenosti z velkých turnajů.

Cílem je připravit hráče na klíčová ME, MS v juniorských kategoriích a plynulý přechod do Open reprezentace.

Ideální věk a délka výuky

Věkově není tato úroveň nijak limitovaná, ale předpokládají se zkušenosti alespoň 5 let a alespoň 2 roky hraní na národních turnajích. Ideálně by měli hráči této úrovně dosáhnout při přechodu na vysokou školu, čili okolo 20 roku.

Financování

Reprezentační akce i příprava by měla být ideálně plně hrazená z financí ČBS či jiných sponzorských darů.

Technické a materiální požadavky

Reprezentační dresy.

Úroveň trenéra

Výuku by měli zajišťovat trenéři I., případně II. třídy s bohatými mezinárodními zkušenostmi.